

Ilustrovan zabavni list.

Številka **II.**

Izdaje in ureduje **SREČKO MAGOLIČ.**

Leto **III.** 1887.

Zlate resnice.

Z bojaznijo v boj, ali pa z ribško „škatljo“ na morje.

Váruj se tudi premaganih svojih sovražnikov, kajti priklenjeni psi so najhujši.

Predno deneš človeka na tehtnico, izprazni mu žepe!

Zvitost.

V gostilni se je nekdo tako zelo vina nasrkal, da se je brezzavesten zgrudil pod mizo ter zaspal.

Ko se prebudi, pové mu gostilničar, da je izpil štiri litre po štirideset krajcarjev.

„To je nemogoče, saj vender vem, da moj želodec ne drži več kakor tri litre,“ začudi se pijanec.

„Vérujem vam!“ odgovori hladno gostilničar.
 „Baš zato vam je šel četrti v glavo.“ M. Z.

Pred sodnijo.

Oseminšestdesetletni stárec je bil obsojen v dvajsetletni zapor. Ko mu sodnik naznani obsodbo, začne se stárec na vse pretege smejeti ter bítí z rokama ob kolena.

„Kaj vam je? Ste li blazni?“ praša ga sodnik začujen.

„Kaj še,“ odgovori stárec. „Veselim se le, da bom še toliko let živel.“ M. Z.

To je vender jasno.

„Janez, kako je to, da pride solnce vedno le z jedne in iste strani na nebo, a na nasprotni strani zopet zahaja?“

„To je vender dovolj jasno. Solnce gre po noči zopet nazaj, a ga ne vidimo, ker je temà.“ M. Z.

Vrnitev.

Elegija, vzdihnil Sitnež.

Vrnila se je pomlad, naravi je vrnila cvetje,

Vrnili pevci so se zopet iz južnih dežel;

Vrnili so se slovenski državni poslanci iz Beča, —

Vrnili nade so nam, koje smo stavili v njé.

V boji.

V boji je odbila krogla nekemu vojaku obe nogi, vender pa je v silnih bolečinah še zaupil: „Ljubi Bog! Vedno sem ti izročal v varstvo dušo in telo, na te presnete noge sem pa vselej pozabil.“ A. K.

Brezzobej ženi.

„Ako takoj ne priklenete svojega psa, šla vas bom tožit. Le pogledjte ga, kako zobe kaže!“

„Saj vi jih ne morete.“ A. K.

Svét.

Kviško glavo, da praznote

V njej saj svetu ne izdaš!

Kako je Kokotov Miha v jajce streljal.

Resnična povest.

„No, naj pa bo!“ rekel je Kokotov Miha, ko smo vsi silili vanj, da bi nam kaj povedal o vojski bosenski. „Naj pa bo! Povedal vam bom nekaj, česar mi morebiti ne boste verjeli, pa je vendarle resnično, ker sem sam doživel.“

Po dolgem težavnem maršu dobili smo nekega dne toliko duška, da smo mogli za silo nekaj „menaže“ skuhati. Ko tako sedimo okoli ognja, ki nam je kahal dober kos bosenske krave, pristopi k nam stotnik g. Kubiček pa pravi: „Le jejte in krepcajte se, Janezi slovenski, jutri boste pa zato v jajce streljali!“ — „V jajce bomo streljali, gospod stotnik? Kaj takega pa še nismo slišali!“

„V jajce boste streljali v pravo pravcato jajce!“ potrdi nam gospod Kubiček z nova ter odide želeč nam dober tek.

Lahko si mislite, kako sem bil radoveden na tisto jajce; celo noč in celi dan mi je hodilo potem tisto „jajce“ po glavi.

Drugi dan marširamo, marširamo. Cesta se je vila čez neko goro. Dospevši čez klanec, reče gospod Kubiček: „Vidite tam doli tisto-le jajce?“

In res je ležalo pred nami jajce, veliko jajce, kakeršno še nisem videl nikoli v svojem življenji. Jajce je bilo tako veliko, da bi vsi ljudje naše fare imeli v njem prostora, lupina jajčja pa je bila na nekaterih krajih gotovo po več metrov debela! In kaj mislite, kaj je bilo v tisti lupini? — V naših kokošjih jajcih veste, kaj je; v tistem jajci pa je bilo več tisoč — Turkov!“

„Fantje slovenski, zdaj pa namérite topove, pa streljajte v jajce, da se razdrobí lupina!“ zapovedal nam je gospod Kubiček.

In tako sem tedaj prvič in zadnjič v svojem življenji streljal v jajce. Ako mi ne verjamete, da je v Bosni res táko jajce, pogledjte na zemljevid, tam boste našli še dandanes jajce s potrupano lupino, namreč ob reki Vrbasu trdujavo „Jajce“!

—?—

Spomeniki rovtarskim prvakom.

(Iztesal Pikec.)

Predgovor.

Ker stavé se spomeniki
Na vse kriplje zdaj veljakom,
Tudi mene žene, da jih
Stavim rovtarskim prvakom.

Kaj bi res ne bila škoda
Za povestnico, če taki
Kterikrat bi iz spomina
Pogubili se junaki?

Žélel bil bi, da mi dleto
Fidiija bi bil posodil,
Da bi bil originale
Brez napake vse pogodil.

Če pa se komu premalo
Morda zdijo očehljani,
Naj pomisli, da v Atenah
Rovtarskih so iztesani.

1. Mavri.

V slavo dvajset tisočakov
Se zavijaš vedno ti;
In ne manjka se junakov,
Ki jih slava ta srbí.

Toda ti le kimaš, kimaš
In za nič ne zmeniš se,
Ker peščico zlatov imaš,
Misliš, da imaš že vse.

Noč in dan lenó dremáti,
Je samó tvoj idejal.
„Ni, da človek bi bogati
Drugim se skrbem udal!“

Váruj se, da se kesala
Še kedaj ne boš bridkó,
Da mladost si vso prespala,
Kakor polh zimó mrzló.

2. Meduzi.

Aj, kak se držiš ponosno,
Kot da tvoj bi bil ves svet!
Aj, kak se ti zdi neznosno,
Da ti v Rovtah je živét!

Vem, da rada šolske knjige
Bi takój zagnala v kot,
Rovtam pokazala fige,
Ko bi znala, kam in kod.

„V takem gnezdu človek mora
Izgubiti pamet kar!
To prehuda je pokora,
Ki ne zmorem je nikdár!“

Pa ne dá se pomagati —
Kdór na svetu nič ne zna,
Kakor abecednik brati,
Ni za Rovte ne veljá.

3. Guzari.

Veš, kako si poskušala,
Da kogá bi bila ubrala?
Ker pa svet te maral ni,
Si pustila ga i ti.

Zdaj jedino gre ti želja,
Do nebeškega veselja.
Delo tvoje zdaj zató
Očenaši so samó.

Svet za svoje hudobije
Pa za pogubljenjem vpije;
Ker, karkoli kdo stori,
Greh strašán se tebi zdí.

Ko pri kavi pa posedaš
In s čelustijo objedaš
Suho nas na vseh plateh,
Tercijalka! ni to — greh?

4. Čvekliji.

Ko bi v začetku Bog bil del
V raj tebe mestu Eve,
Še zdaj živel človeški rod
Bi v njem presrečne dneve.

Ne rečem, da bi vgriznila
Ti v jabelko ne bila,
A iz zadrege bila bi
Z jezičkom se izvila.

Kar jezik tvoj spregovori,
Je laž, če ni zlagano;
Kar drugemu nikomur ni,
Lažem je tvojim znano.

Jaz mestu tebe kmalo bi
Imel zlatá obilo:
Prodajal bi samó laží
Po krajcarji za — kilo.

5. Zobani.

Če jaz imel zobé bi take,
Kot imaš jih, Zobana, ti,
Gotovo nikedar nikake
Ustrašil ne bi se zverí.

Kadár zobé nastaviš svoje
Na kôga, zanj rešitve ni,
Ker tvoja ga čeljust ogloje
Kot volk svoj plen, prav do kostí.

Kdor spilil bi čekane tebi,
Zaslúžil bi medalijo;
A revež bil bi, če se ne bi
Prav dobro mu posrečilo. —

Da kléstiti bi vsaj začela
I svojo debelino že!
Ker predno sebe bi izjela,
Si sama skrhaš vse zobé!

6. Kavkcu.

Mladó ženó, ženó lepó
Na vrat obesil ti je vrag.
Neguješ ti jo presrénó
In váruješ kot biser drag.

A ona, „mili angel“ tvoj,
Zakaj copate so, pač vé;
„Komando“ njih si ti takoj
Okusil prve dni uže.

Po robu nisi se nikdar
Postavil in zato sedaj
Bo v hiši tvoji gospodár
Copata mehka vekomaj.

A jaz bi del, da jej lehkó
Zobé pokažeš kterikrat,
Saj menda vender nekako
Zadosti si uže — rogat.

7. Kvikakvaku.

Rotiti znaš se, Kvikakvak,
To moram ti priznati.
Tako ne zna voznik se vsak
Brodeč po cestnem blati.

„Permejduš!“ in „preklet hudič!“
Lepó imaš navado

Kvakáti za vsak nič in nič
Gladeč si v sruđu brado.

Vender od mene, ljubček moj,
Ne bodeš slišal graje;
Vsak naj talent pokaže svoj,
Ki ujel ga od Bogá je.

Pecún pa bi za hlapca te
Rad vzal, del je nekómu,
Da metal iz gostilnice
Pijance bi samó mu.

8. Jesiharju.

Kakor klepetec, Jésihar,
Na vaški lipi tvoj
Vrti se jezik, nikedar
Ne zna za kak pokoj.

Ko zjutraj komaj se vzbudiš,
Naviješ svoj organ
In brez prenéhanja kričiš
Potem ves božji dan.

Pa reci potlej še kedó,
Zakaj ti črno je
Denes, kar vender ti biló
Je belo véčraj še.

Ko kričal vsakdo bi takó,
Kot ti, prijatelj, znaš,
Gotovo tákoj bi močnó
Podražil se — bombáž.

9. Kosmaču.

Z veliko žlico gotovo v glavó
Vlival modrost ti v ljubljanskem je mesti
Mož rodovine medvedje, ki c'lo
Mirne napade dijake na cesti.

Kot on v Ljubljani, ti v Rovtah sedaj
Likaš po svoje presrečno mladino;
Z bátino kar se ne more, pa naj
Spravi se s cepcem v robato črepinjo.

Tepec in butec, marogec, capè!
To so ocvirki, ki ž njimi obilo
Tvoje učenje zabeljeno je,
Ker bi sicer se težkó použiló. —

Tebe in tvoj'ga patrona bi naj
V gozde poslali k medvedom kosmatim;
Tam kot navlašč bi za vaju bil kraj
Ekscelovati z vedenjem robotim.
(Konec prihodnjít.)

Úzrok samoumora.

Zakaj se je te dni nek nesrečnež umoril, zapisano je bilo na listku, kateri so našli v njegovem levem čevlji spravljenega. Oženil sem se z udovo, katera je imela odrastlo hčer. Moj oče nas je večkrat obiskal, zaljubi se v svojo pastorko ter se ž njo poroči. Postal je tako moj pastorek in pravi oče, moja pastorka pa moja mati; saj je bila soproga mojega očeta. Čez nekoliko časa porodi moja soproga sina — bil je ta toraj mojega očeta šurjak (svak) in moj strije; saj je bil brat moje mačehe. Mojega očeta soproga, to je: moja pastorka, imela je tudi sina: bil je, ume se samo ob sebi, moj brat in ob jednom moj unuk: kajti bil je sin moje hčere. Moja soproga je bila moja babica: saj je bila mati moje matere. Jaz sem bil ob jednom mož in unuk moje soproge. Ker je pa mož babice v jednej osebi svoj ded, bil sem jaz nesrečnež svoj ded! Kdo bi po takem ne zblaznel in se usmrtil!?

Grofica.

Mračí se.

Grem po ulici. Nekdo gre za menoj. To je ženska. Príde mi nasproti. Krasno dekle!

Dve stopinji pred menoj. Solnčnik jej pade iz rok. Hitro ga poberem. Krasno dekle! Te divne oči! Kako lepo se mi je zahvalila. Gotovo grofica.

„Vas smem spremiti? Mračí se že, izročíte se nekaj časa mojemu varstvu!“ Dovolí. — Ta krasna postava! To izbornó gibanje! Grofica od nog do glave. Predstavim se. — Najine oči se srečajo, vjamejo. — Kako je zardela! Jaz tudi gotovo.

„Tukaj sem doma.“ Obžalujem. „Smem zvedeti vaše ljubo ime?“ „Anka.“ „Krasno! Vam smem pisati?“ „Bodem vam kmalo pismeno naznanila.“ Ta sreča, ta čast!

Dva dni težkega čakanja. Kakor deset let!
Pismonoša. List od nje? Da!

„Ljubi gospod! Zahvalim se vam za vaše uljudno spremstvo pred dvema dnevoma. Pisati smete, kadar in kolikorkrat hočete. Vaša Anka H., dekla pri čevljarji Š. B. 4. nadstropje.“

O já!

Vánetin.

Materin svet.

olan si ljubi sinko,
Lej lice ti bleđi,
Oko pa otemnelo
In jed ti ne diši.

Na Brezje se popelji
K Mariji milostni,
Ponižno tam jo prosi,
Naj zdravje dodeli." —

Lehko pač res Marija
Bi me ozdravila, —
A ona ni na Brezji
Tam v Bitnjem je doma.

Lehko pač res Marija
Bi me ozdravila, —
A je tako hudobna
In trdega srca,

Čeprav klečé jo prosim
Pri Bogu jo rotim:
Poredno mi smeji se,
A jaz trpim, bledim. —

Lek pesnika.

(Prosto po Doksovu.)

Kaj če s črnilom črnim
Pomažeš si roké?
Umiješ se, in brzo
Roké se ti ubelé.

A kadar pesnik pravi:
„Bom pesmico zapel,“
Tej bóli pač ni zrastle
Do zdaj zdravilna zel.

Zdravilo samo jedno
Tej bóli našel boš:
Jedino to zdravilo
Je urednikov — koš.

Drašlarjev Fik.

Vjel se je.

Milče: „Ali še zahajaš v gostilno h „krokarji“?“

Mirko: „Ne več.“

Milče: „Kaj pa tvoj prijatelj Slavko? Ta pa gotovo še.“

Mirko: „Ta pa, ta; slednji dan ga vidim tamkaj.“

—t—

Licentia poetica.

... „Stvar vedno bolj dozoreva in struna je že tolikanj napeta, da le moje molčanje še vzdržuje, da ne poči.“

Nevaren junak.

Vse se ga boji kot volka, s svojo oholostjo in napihnenostjo vživa stud in zaničevanje, in kamenje, katero na druge meče, leti nazaj le na njega.

Iz prijateljskega pisma.

„Gospod sodnik je bil že voz najel, da bi se potegnili v Ljubljano navlašč do vas in iz spoštovanja do svojega nekdanjega učitelja ustmeno opisal položaj.“

Ni vse zlato...

„Ni vse zlato, kar se sveti,“ dejal je Žugelj pograbivši Cepudra za nos, „sicer bi bil ti milijonar.“

Ta sreča!

A.: „Ko so ga v hišo prinesli, vzdihnil je še dvakrat, potem pa je umrl.“

B.: „Hvala Bogu, da je vsaj še živ umrl!“

S prižnice.

Gospod župnik končavši strašno prigodbo: „Le pogledite ga, v takej mladosti že se je obesil in tako žalostno poginil, in vendar je Bog zapovedal, naj vsakdo živi do konca svojih dni.“

Eminentno spoštovanje.

A.: „Glej, prijatelj, vsi se pritožujejo, ker se ti malodane ob vsakej priliki zlažeš. Popoljšaj se vendar!“

B.: „I, kaj so res tako na kratko ostriženi, da ne zapazijo, da imam preveliko spoštovanje do resnice, da bi jo ob vsakej priliki nadlegoval?“

Dobro rečeno.

„Ko je bil pokojnega Košutca hrast potrl, bil sem jaz še prav majhen paglavec, ne tako velik kakor zdaj.“

Jednako nasprotje.

Prvi kaznjenelec (ravno došlemu drugemu kaznjencu): „Aj, nov tovariš! Koliko časa te bomo imeli v svoji sredi?“

Drugi: „Tri leta sem dobil, pa prav po nedolžnem.“

Prvi: „To bi rekel lahko vsak poštenjak! Meni so pa pet let dali prav po krivem.“

Revanche.

Zorko: „Ako je resnica, kar nekateri trdé, da smo bili ljudje že jedenkrat na svetu, kot cvetice in živali, potem si bil ti gotovo konj.“

Zdravko: „Da bi bil jaz kedaj konj, ne dokazuje ni najmanjše znamenje na meni, a da si bil ti osel, vidi se ti še danes.“

—t—

Dobro govoril.

V neko mestno gostilno je hodilo več brezvercev, ki so uganjali neprimerne šale. Nekoč zaide mednje

kmet. Jeden izmed teh gospodov, hoteč se s kmetom šaliti in ob jednom pokazati svojo učenost, praša kmeta: „No, oče, povejte nam ali ima človek dušo?“

„Seveda jo ima,“ odgovori kmet.

„Če jo ima,“ dé zmagovito nato prašalec, „zakaj je pa nikdar ne najdejo. Vse žilice, vse kitice so že našli in prešteli učenjaki, a duše človeške niso še našli.“

„Gospodje, to ni prav nič čudno! Našli duše zato niso, ker so jo iskali pri mrtvih namesto pri živih,“ rekši te besede vzame klobuk ter zapusti ostrmelo družbo. —t—

Mladega pesnika tožba.

II.

Zakaj deklica ravno moja

Ima tako zvesto srce,

Da nikdar ljubosumnje boja

Obup grožán ne muči me?

Kako bi srečen bil, če drugi

Srce bi njeno mi prevzel!

Potem v presladkej vsaj bi tugi

Jaz pesem žalostno zapel.

Potem prebridka bi čutila

Vě pesem turobno razlil,

Da ona me je zapustila,

Katerej vedno zvest sem bil;

Da mi srce po njej tuguje,

Da reši me le bleđa smrt,

Da duša moja obupuje,

Dokler me črn ne krije prt.

Tako pa jaz na celem sveti

Jedini sem ljubimec ji; —

Li morem o nezvesti peti,

Če ona le zamé gorí?!

Drašlarjev Fik.

Vrnjeni poljubi.

Baš ko je gospica Matilda gledala skozi okno, prišlo je mimo nekaj znanih jej častnikov ter jej z roko pošiljali poljube na okno. Mali Dolfi zapazivši to, hiti materi praviti ta dogodek.

„Ne obrekuj svoje sestre, saj sem sama videla vse, kajti videla sem tudi, da Matilda teh poljubov

ni vsprejemala, temveč je vse zopet skozi okno nazaj zmetala.“

M. H.

Dokaz.

Janez (jezno): „To ti povem! Moja baba je hujša kakor hudič.“ —

Jože: „Zakaj, Janez, zakaj!“

Janez: „Zato, če pred hudičem križ naredim, beži takoj; moja baba pa se ne bode ganila, če ves teden pred njo križe delam.“ —t—

Vse po starem.

Avstrijca in Francoza je ujel na potovanji dež. Vsa mokra in lačna prideta v bližnjo vas. Bilo je že pozno po noči. Ker ni bilo v vasi nobene gostilne, šla sta v bližnjo hišo ter si naročila večerje. Gospodinja ni imela ničesar pripravljenega, zato jima skuha kaše, zabeli jo dobro ter jo postavi na mizo tako, da je bila boljše zabeljena stran kaše pred Avstrijcem. Francoz, zapazivši to, bi bil rad skledo obrnil, a ne vé, kako to storiti, da bi Avstrijec tega ne zapazil. Prične tedaj govoriti o Francoskih in francoskej deželi, kako je tam vse lepo, omikano — in konča svoj himnus: „sploh pri nas na Francoskem vse in vsak napreduje,“ med temi besedami pa zasučé skledo tako, da je bila boljše zabeljena stran pred njim.

„To je vse lepo, kar ste mi vi sedaj povedali,“ odgovori Avstrijec. „Pri nas pa, žal, temu ni tako, kajti pri nas v Avstriji pa navadno vse pri starem ostane,“ med tem pa skledo zopet tako obrne, kakor je bila prej. —t—

Nepremišljeno prašanje.

Učitelj: „No, Jožek!“ povej mi ti, kako se glasi najstarejša božja zapoved?“

Jožek: „Spolnuj jih deset!“ odreže se Jožek.

Pri pogrebu.

„Ti, kaj praviš, katere rakve so boljše, cinaste ali lesene?“

„Jaz mislim, da so cinaste lepše in trdnjše, lesene so pa bolj zdrave.“

M. Z.

21. naloga.

Zložil J. H. v Gorici.

Črni.

Beli.

Beli začne in naredi mat v 3 potezah.

Rešitev

20. naloge v 9. številki „Rogača“.

(A. Uršič.)

Beli.

1. Da3 — a6
2. Da6 — d3†

Črni.

- K × T
- mat.

a.

1.
2. Da6 — c8†

- L × T
- mat.

b.

1.
2. Te4 — e5†

- Lf3 — g4
- mat.

c.

1.
2. Te4 — f4†

- S kakor koli
- mat.

d.

1.
2. Da6 × g6†

- f7 × g6
- mat.

e.

1.
2. Da6 — e6†

- Lf3 — g4
- mat.

Aritmogrif.

Sestavil —t—.

1. 13. 5. 6. 14. 13. 5. 9. 12. avstrijski vojskovodja.
- 2. 15. 9. okrajšano krstno ime. — 3. 9. 16. 9.
7. 13. 5. 9. 12. avstrijski vojskovodja. — 4. 2. 10.
6. 8. rokodelec. — 2. 8. 17. 2. 16. 1. 10. 18. 13.
- dežela v avstrijskem cesarstvu. — 5. 8. 6. 11. kle-
- tev. — 6. 17. 16. 2. 19. 9. 12. 2. vas na Dolenj-
- skem. — 7. 2. 4. 2. 8. krstno ime. — 8. 13. 11.
- ima krava. — 9. 5. 6. 14. krstno ime. — 10. 6.
15. 13. slovanski knez. — 2. 15. ime črke. — 11.
13. 8. 2. 4. 9. glagol. — 6. 10. kvarta.

Začetne črke od zgoraj navzdol čitane dajo pesniško delo znanega slovenskega pesnika, končnice pa od spodaj navzgor ime dotičnega pesnika.

Rešitev skrivnostnega napisa

v 10. števil. „Rogača“.

Celjski magnatski nemčurji so preveč svojega lisjaka z abotnim hujskanjem sitili, da jim je poginol.

Prvi so rešili napis: v Ljubljani gosp. Franjo Jager, v Trstu gosp. Vekoslav Kalister, v Gradci gosp. Matija Ljubša, stud. theol.

Pesniku „Ljubljanskih sonetov“: Vaših sonetov, dasi so res izvrstni, vsaj za sedaj ne moremo priobčiti, ker so preostri in bi narodno našo gospodo preveč razjarili. Upamo, da nam zaradi tega ne odtegnete cenjene svoje moči. — Piku: Hvala. — Juretovu: Hvala. — Gustelju: Vaš spis bi znal kdo na-se obračati, da-si gotovo niste imeli zlobnih namenov, zato ga ne moremo priobčiti.

Ker s prihodnjo številko končamo prvo polletje, prosimo nljudno častite naročnike, da blagovolijo med tem obnoviti svoje naročnino.

„Rogača“ izhaja 10. in 25. dan vsakega meseca na celi pòli velike četvorke ter stoji po pošti prejeman celo leto 3 gld. 20 kr., pol leta 1 gld. 60 kr., četrt leta 85 kr.; za Ljubljano celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., četrt leta 80 kr.; izven Avstrije celo leto 4 gld. Posamične številke so po 15 kr. — Naročnino in dopise sprejema lastništvo in uredništvo: Gradaške ulice štev. 16. v Ljubljani. — Tiska „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.